

DYSTERT LÄGE FÖR EXPORTEN

*EXPORTCHEFSINDEX
Fjärde kvartalet 2023*

SAMMANFATTNING

Business Swedens Exportchefsindex, EMI, fortsatte att falla fjärde kvartalet. EMI föll med 2,3 enheter till 44,4, från 46,7 föregående kvartal. Det är den lägsta nivån sedan andra kvartalet 2020 och index har endast legat lägre vid ytterligare tre tillfällen under finanskrisen 2008/2009 och den efterföljande skuldcrisen i Europa 2012. Att index ligger under 50-strecket – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – signalerar att exportföretagen har en dyster syn.

Nedgången i EMI tyngdes av en relativt påtaglig nedgång i EMI nuläge som föll med 6,4 enheter till 44,3 fjärde kvartalet, från 50,7 tredje kvartalet. EMI prognos – som är delindex för de framåtblickande frågorna – ökade däremot med 1,7 enheter till 44,5 fjärde kvartalet, från låga 42,8 tredje kvartalet. Båda delindex ligger emellertid en bit under 50-strecket. Det indikerar att exportcheferna har en dyster syn såväl i nuläget som när de blickar framåt.

Särskilt utmärkande i denna mätning är att synen på nuläget har försämrats medan synen på tre månaders sikt har förbättrats jämfört med föregående mätning.

Index för synen på exportförsäljningen i nuläget föll med hela 10,3 enheter till 44,2 fjärde kvartalet, från 54,5 föregående kvartal. Även index för synen på exportorderstockarna föll påtagligt med 7,2 enheter till 38,5 fjärde kvartalet, från 45,7 tredje kvartalet. Index för synen på lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget föll mer måttligt med 1,8 enheter till 50,1 fjärde kvartalet. Sammantaget indikerar det att exportföretagen har en dyster syn på såväl exportförsäljningen som exportorderstockarna i nuläget medan de har en balanserad syn på lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget.

På tre månaders sikt ökade däremot index för såväl synen på förväntad exportförsäljning som lönsamheten i exportförsäljningen och båda indexen ligger nu nära 50-strecket. Det indikerar att företagen har en mer balanserad syn när de blickar framåt.

Skillnaderna i synen på förväntad exportefterfrågan skiljer sig åt mellan de olika regionerna. Index för förväntad exportefterfrågan från Asien återhämtade sig påtagligt med en ökning på hela 15,2 enheter till 50,8 fjärde kvartalet, från rekordlåga 35,6 föregående kvartal. Samtidigt föll index för Nordamerika med 9,1 enheter till 49,3 fjärde kvartalet, från 58,4 tredje kvartalet. Index ligger nu nära 50-strecket för samtliga regioner utom Västeuropa och Central- och Östeuropa där index ligger under 50. Det signalerar att företagen har en balanserad syn på exportefterfrågan från samtliga regioner utom Europa där synen är mer dämpad.

Sammantaget kan vi konstatera att exportföretagen har en dyster syn i nuläget medan de har mer tillförsikt när de blickar framåt. Osäkerheten i omvärlden kvarstår, men den har inte tilltagit, och det blir allt tydligare att centralbankerna i det närmaste är klara med sina styråtgärder. Låt oss hoppas att exportchefernas tillförsikt indikerar att botten är nära!

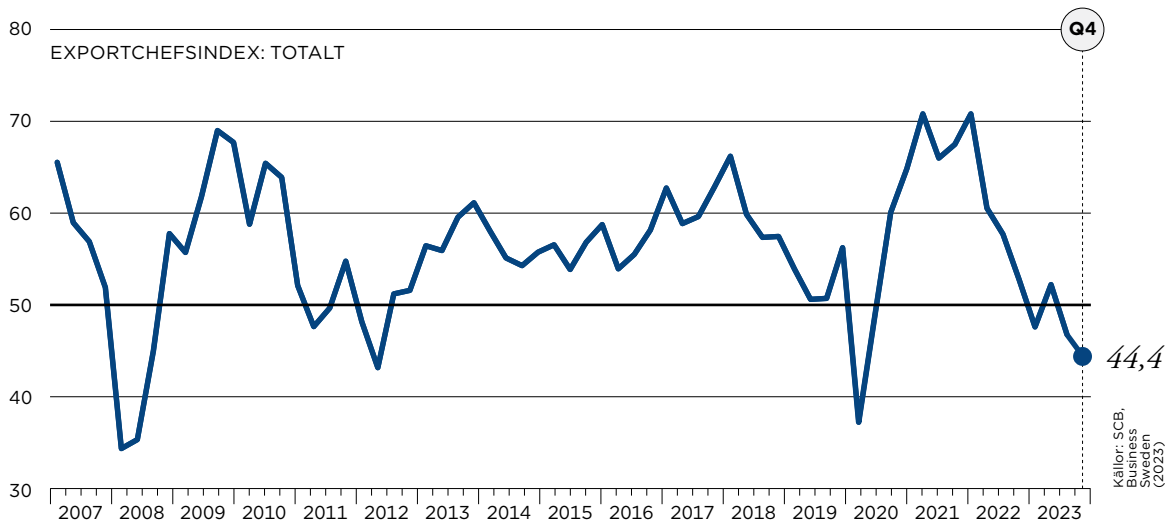
Nästa Exportchefsindex publiceras den 8 februari 2024.

Lena Sellgren
Chefekononom

FORTSATT FALL I EXPORTCHEFSINDEX

EXPORTCHEFSINDEX (EMI) FORTSATTE FALLA FJÄRDE KVARTALET

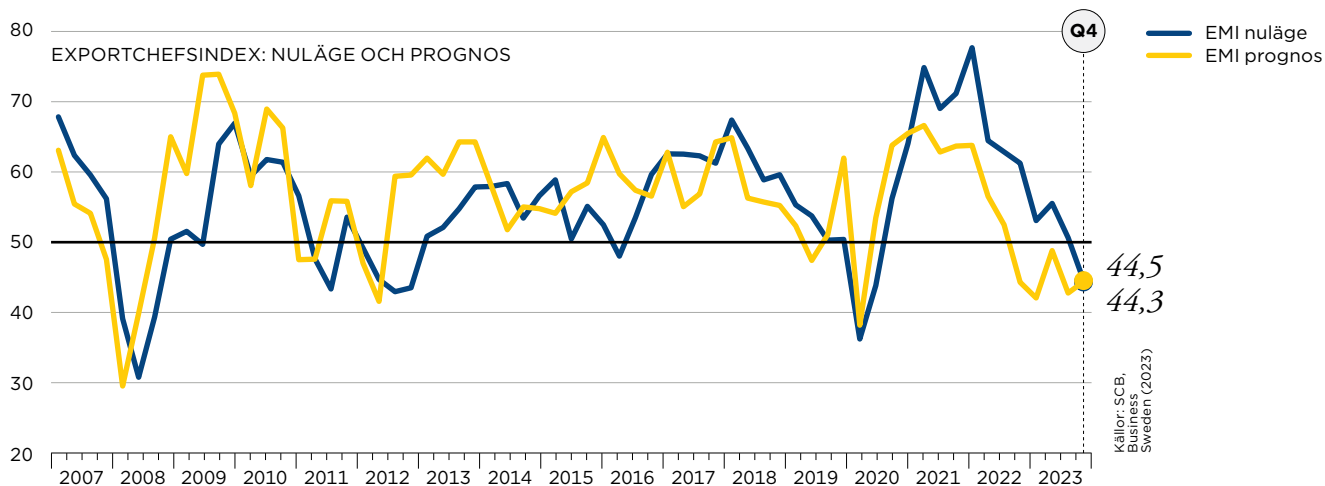

Business Swedens Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) som speglar stämningläget bland svenska varu- och tjänsteexportörer fortsatte att falla fjärde kvartalet. EMI föll med 2,3 enheter till 44,4 fjärde kvartalet, från 46,7 tredje kvartalet. Index har endast legat på en lägre nivå vid fyra tillfällen tidigare. Dels under pandemin

2020 och dels under finanskrisen 2008–2009 och den efterföljande skuldkrisen i södra Europa 2012. Att EMI ligger under 50 – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – betyder att det är fler exportföretag som tror på en försvagning än en förstärkning av exportutvecklingen. Det indikerar att exportföretagen har en dyster syn.

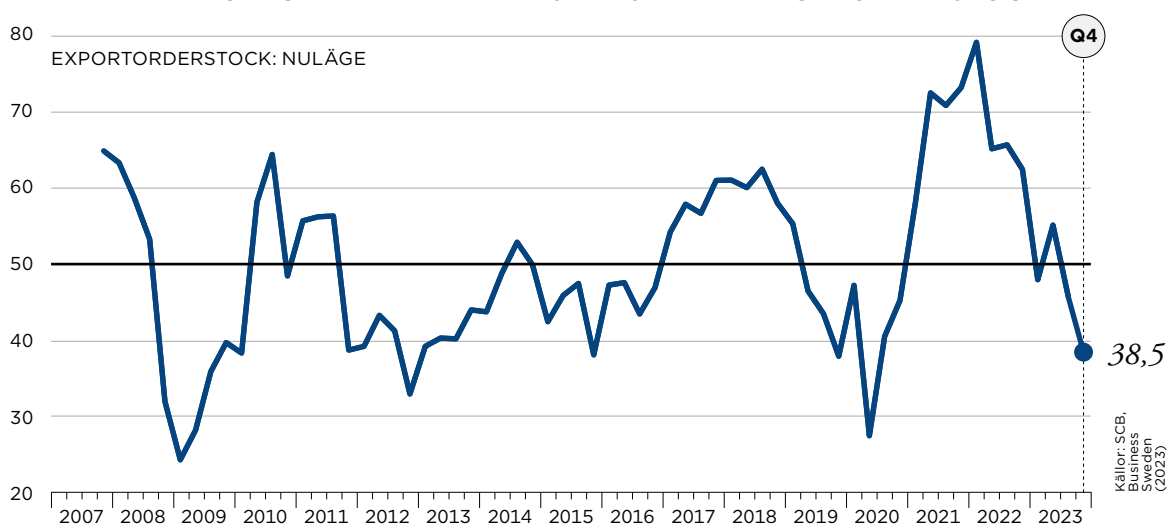
NEDGÅNGEN DREVS AV ETT BETYDANDE FALL I EMI NULÄGE

Nedgången i EMI drevs av ett betydande fall i delindex för nuläget, medan delindex för synen på tre månaders sikt vände upp fjärde kvartalet. EMI nuläge föll med 6,4 enheter till 44,3 fjärde kvartalet, från 50,7 tredje kvartalet. Det är första gången sedan tredje kvartalet 2020 som EMI nuläge ligger under 50-strecket. EMI prognos –

som är delindex för de framåtblickande frågorna – steg däremot med 1,7 enheter till 44,5 fjärde kvartalet, från låga 42,8 föregående kvartal. Index för synen på såväl nuläget som på tre månaders sikt ligger nu drygt fem enheter under 50-strecket. Det signalerar att exportcheferna har en dystert syn både i nuläget och när de blickar framåt.

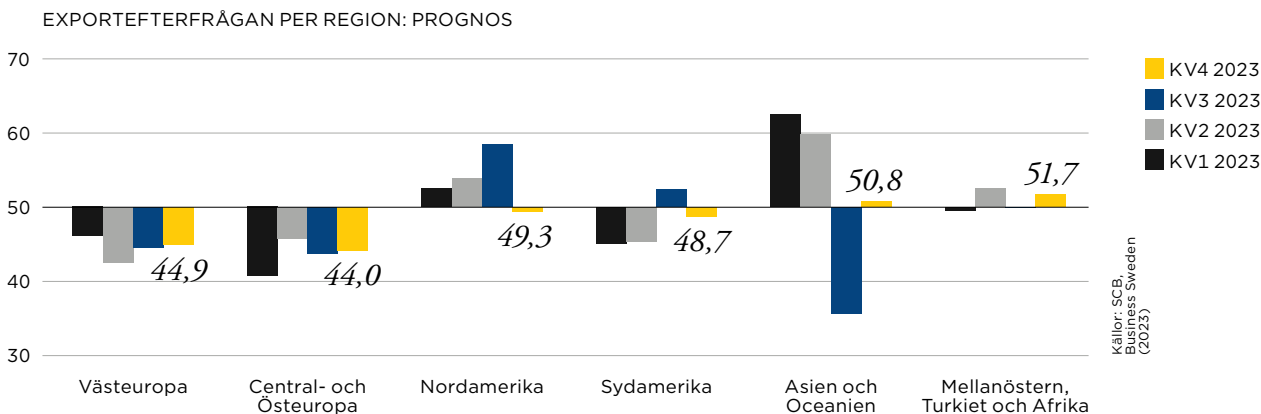
ALLT FLER EXPORTCHEFER HAR EN DYSTER SYN PÅ EXPORTORDERSTOCKARNA

Allt fler exportchefer har en dystert syn på exportorderstockarna fjärde kvartalet. Index fortsatte nedåt och föll med 7,2 enheter till 38,5 fjärde kvartalet, från 45,7 tredje kvartalet. Det

är den lägsta nivån sedan andra kvartalet 2020. Att index ligger under 50 indikerar att det är fler exportföretag som är missnöjda med exportorderstockarna än företag som är nöjda.

STARK ÅTERHÄMTNING I INDEX FÖR FÖRVÄNTAD EXPORTEFTERFRÅGAN FRÅN ASIEN

Index för förväntad exportefterfrågan från Asien återhämtade sig påtagligt fjärde kvartalet efter att fullständigt ha klappat igenom tredje kvartalet. Däremot föll index för Nordamerika påtagligt efter att ha ökat tre kvartal i rad.

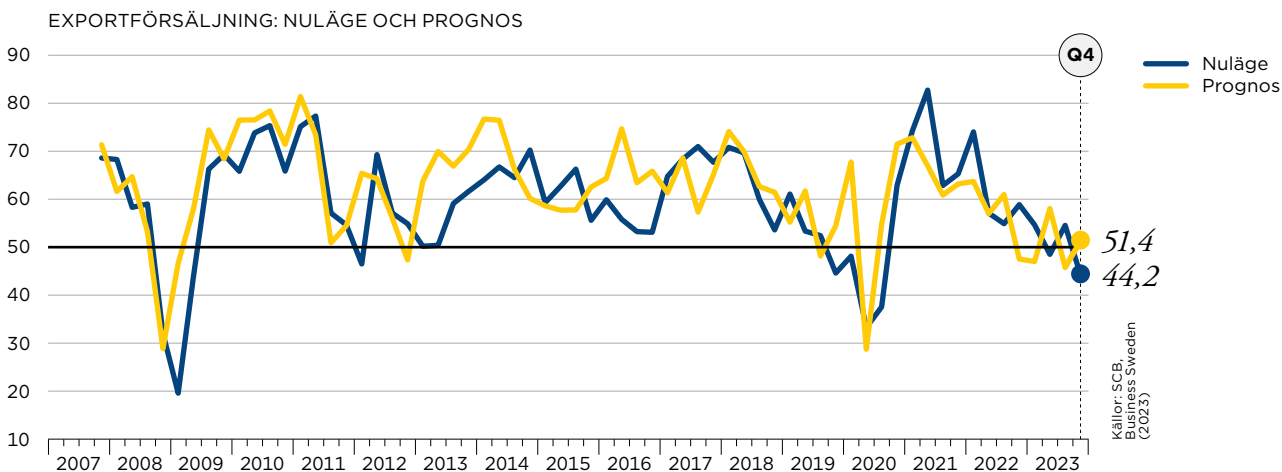
Index för förväntad exportefterfrågan från Asien ökade med hela 15,2 enheter till 50,8 fjärde kvartalet, från 35,6 tredje kvartalet. Index för Nordamerika föll med 9,1 enheter till 49,3 fjärde kvartalet, från 58,4 föregående kvartal. Även index för Sydamerika föll men mer måttligt med 3,6 enheter till 48,7 fjärde kvartalet, från 52,3 tredje kvartalet.

Index för förväntad exportefterfrågan från Mellanöstern, Turkiet och Afrika ökade med 1,7 enheter till 51,7 fjärde kvartalet, från 50,0 föregående kvartal. Index för såväl Västeuropa som Central- och Östeuropa ökade marginellt och ligger därmed kvar under 50-strecket.

Sammantaget visar denna mätning att index för förväntad exportefterfrågan ligger nära 50-strecket för samtliga regioner utom för Västeuropa och Central- och Östeuropa som ligger en bit under 50-strecket.

Det indikerar att exportföretagen har en balanserad syn på förväntad exportefterfrågan från samtliga regioner utom Europa där de alltjämt har en dyster syn.

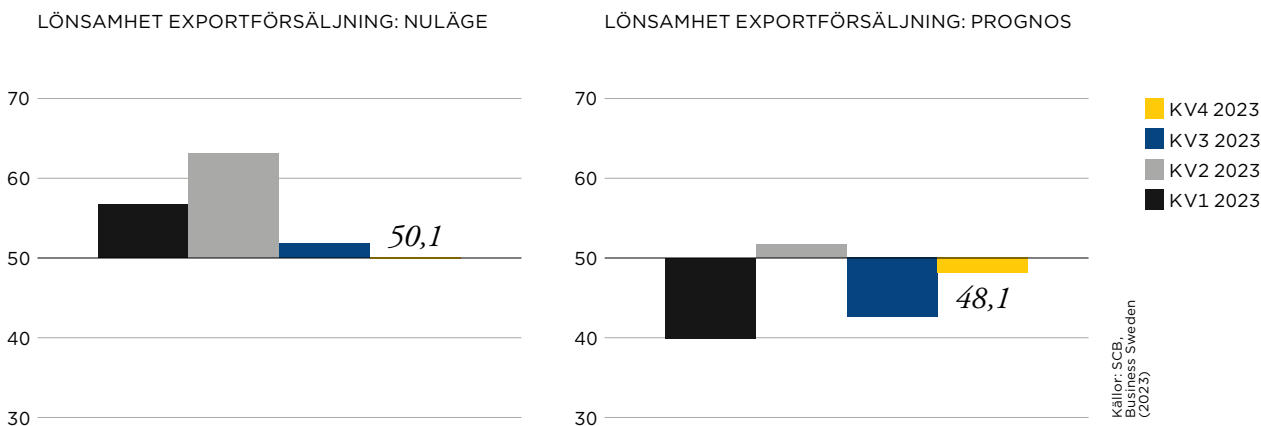
OPTIMISTISK SYN PÅ EXPORTFÖRSÄLJNINGEN NÄR FÖRETAGEN BLICKAR FRAMÅT

Index för synen på exportförsäljningen i nuläget föll tillbaka fjärde kvartalet, efter en tillfällig ökning tredje kvartalet. Index föll med hela 10,3 enheter till 44,2 fjärde kvartalet, från 54,5 föregående kvartal. Index för exportförsäljningen på tre månaders sikt ökade däremot med 5,6 enheter till 51,4 fjärde kvartalet, från 45,8 tredje kvartalet.

Att index för exportförsäljningen i nuläget åter ligger under 50-strecket indikerar att exportföretagen har en pessimistisk syn i nuläget. Däremot ligger index strax över 50 när de blickar framåt vilket signalerar att företagen har en försiktigt optimistisk syn på exportförsäljningen den närmaste framtiden.

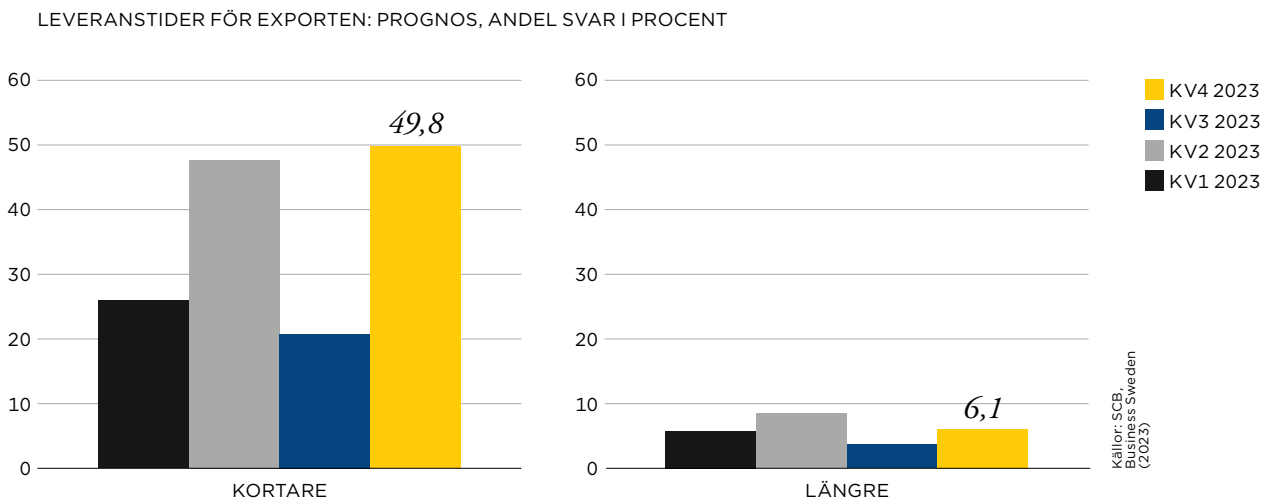
BALANSERAD SYN PÅ LÖNSAMHETEN I EXPORTFÖRSÄLJNINGEN

Index för företagens bedömning av lönsamheten i exportförsäljningen föll något i nuläget, medan den ökade när de blickar framåt. Index för lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget föll med 1,8 enheter till 50,1 fjärde kvartalet, från 51,9 tredje kvartalet. Index för bedömning av lönsamheten i exportförsäljningen på tre månaders sikt ökade med 5,6 enheter till 48,1 fjärde kvartalet, från 42,5 tredje kvartalet.

Index för synen på såväl lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget som synen på tre månaders sikt ligger förhållandevis nära 50-strecket. Sammantaget signalerar det att företagen har en balanserad syn på lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget och en något dämpad syn när de blickar framåt.

HÄLFTEN AV EXPORTFÖRETAGEN FÖRVÄNTAR SIG KORTARE LEVERANSTIDER

Andelen exportföretag som förväntar sig längre leveranstider för exporten på tre månaders sikt ökade med 2,4 procentenheter till 6,1 procent fjärde kvartalet, från 3,7 procent tredje kvartalet. Andelen företag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten ökade med hela 29 procentenheter till 49,8 procent fjärde kvartalet, från 20,8 procent tredje kvartalet.

Den stora nedgången vid förra mätningen var svårtolkad då en stor andel av företagen svarade att leveranstiderna inte förändrats. Att andelen företag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten på tre månaders sikt nu ökar markant till nästan hälften av företagen är sannolikt en indikation på att resursutnyttjandet i ekonomin faller.

OM BUSINESS SWEDENS EXPORTCHEFSINDEX

Business Sweden publicerar Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) kvartalsvis sedan 2007. EMI tar temperaturen på svenska exportföretag och fungerar som en viktig konjunkturindikator på svensk export.

Undersökningen genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Respondenter är exportchefer eller personer med motsvarande befattning i svenska exportföretag. Undersökningen omfattar totalt 225 företag, varav 125 företag med en exportförsäljning på mer än 250 miljoner kronor (storföretag) och 100 företag med en exportförsäljning på 25–250 miljoner kronor (små och medelstora företag). EMI baserar sig på information från momsregistret och omfattar både varu- och tjänsteexport.

Exportchefsindex är uppbyggt i två delar, ett huvudindex och två delindex, där det ena delindexet beskriver nuläget och det andra förväntningarna om den närmaste framtiden. EMI konstrueras av svaren på sju frågor där tre handlar om nuläget och fyra är framåtblickande. De sju frågorna har lika stor vikt i EMI.

Mätningen för fjärde kvartalet 2023 genomfördes under perioden 16 oktober till 3 november. Resultaten presenteras i form av ett så kallat diffusionsindex. Skiljelinjen mellan förstärkning och försvagning har fastställts till 50. Värdet över 50 innebär att det är fler som tror på en förstärkning än en försvagning och tvärtom. Resultatet viktas med företagets exportvärde. Svarefrekvensen i mätningen för fjärde kvartalet 2023 uppgick till 74 procent, viktat.

Konjunkturinstitutet har utvärderat EMI i syfte att undersöka användbarheten av EMI för en prognos av exportutvecklingen. Resultatet visar att EMI har ett informationsinnehåll som ökar prognosprecisionen jämfört med det historiska genomsnittet. Det visar att EMI är användbart i detta syfte (se www.tinyurl.com/l8ebjmx).

Frågor i undersökningen:

EMI nuläge

- Hur bedömer du företagets exportförsäljning de senaste tre månaderna?
- Hur bedömer du storleken på företagets exportorderstock?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen är i nuläget?

EMI prognos, de kommande tre månaderna

- Hur bedömer du att efterfrågan på exportmarknaden kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att företagets leveranstider på export kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?

Svaren på samtliga frågor bildar huvudindexet EMI.

APPENDIX

DATA: VIKTAD TIDSSERIE

INDIKATOR	URVAL	KV3 2023	KV4 2023	DIFF KV4 23 - KV3 23	
1. EMI totalt	Totalt	46,7	44,4	-2,3	
1. EMI totalt	25-250 mkr	50,4	47,5	-2,9	
1. EMI totalt	>250 mkr	46,5	44,1	-2,4	
2. EMI nuläge	Totalt	50,7	44,3	-6,4	
2. EMI nuläge	25-250 mkr	51,6	48,4	-3,2	
2. EMI nuläge	>250 mkr	50,7	44,0	-6,7	
3. EMI prognos	Totalt	42,8	44,5	1,7	
3. EMI prognos	25-250 mkr	49,2	46,6	-2,6	
3. EMI prognos	>250 mkr	42,3	44,3	2,0	

INDIKATOR NULÄGE	URVAL	KV3 2023	KV4 2023	DIFF KV4 23 - KV3 23	
Fråga 1 - exportförsäljning	Totalt	54,5	44,2	-10,3	
Fråga 1 - exportförsäljning	25-250 mkr	54,8	52,4	-2,4	
Fråga 1 - exportförsäljning	>250 mkr	54,5	43,6	-10,9	
Fråga 2 - exportorderstock	Totalt	45,7	38,5	-7,2	
Fråga 2 - exportorderstock	25-250 mkr	38,9	34,9	-4,0	
Fråga 2 - exportorderstock	>250 mkr	46,3	38,8	-7,5	
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	51,9	50,1	-1,8	
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	61,1	57,9	-3,2	
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	51,2	49,5	-1,7	

INDIKATOR PROGNOS	URVAL	KV3 2023	KV4 2023	DIFF KV4 23 - KV3 23	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	Totalt	41,4	50,4	9,0	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	25-250 mkr	46,0	49,2	3,2	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	>250 mkr	41,0	50,5	9,5	
Fråga 4a - Västeuropa	Totalt	44,5	44,9	0,4	
Fråga 4a - Västeuropa	25-250 mkr	45,6	50,0	4,4	
Fråga 4a - Västeuropa	>250 mkr	44,4	44,5	0,1	
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	Totalt	43,7	44,0	0,3	
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	25-250 mkr	42,9	41,8	-1,1	
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	>250 mkr	43,7	44,2	0,5	
Fråga 4c1 - Nordamerika	Totalt	58,4	49,3	-9,1	
Fråga 4c1 - Nordamerika	25-250 mkr	57,9	65,9	8,0	
Fråga 4c1 - Nordamerika	>250 mkr	58,4	48,2	-10,2	
Fråga 4c2 - Sydamerika	Totalt	52,3	48,7	-3,6	
Fråga 4c2 - Sydamerika	25-250 mkr	42,6	44,0	1,4	
Fråga 4c2 - Sydamerika	>250 mkr	52,7	48,9	-3,8	
Fråga 4d - Asien & Oceanien	Totalt	35,6	50,8	15,2	
Fråga 4d - Asien & Oceanien	25-250 mkr	53,9	56,8	2,9	
Fråga 4d - Asien & Oceanien	>250 mkr	34,7	50,5	15,8	
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	Totalt	50,0	51,7	1,7	
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	25-250 mkr	39,7	41,2	1,5	
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	>250 mkr	50,4	52,2	1,8	
Fråga 5 - exportförsäljning	Totalt	45,8	51,4	5,6	
Fråga 5 - exportförsäljning	25-250 mkr	50,8	47,6	-3,2	
Fråga 5 - exportförsäljning	>250 mkr	45,4	51,6	6,2	
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	42,5	48,1	5,6	
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	53,2	46,0	-7,2	
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	41,7	48,2	6,5	
Fråga 7 - leveranstider export	Totalt	41,4	28,2	-13,2	
Fråga 7 - leveranstider export	25-250 mkr	46,8	43,7	-3,1	
Fråga 7 - leveranstider export	>250 mkr	41,0	26,9	-14,1	

= $\Delta > +1,0$ = $\Delta \leq \pm 1,0$ = $\Delta < -1,0$

*We help Swedish companies grow global sales and
international companies invest and expand in Sweden.*

BUSINESS-SWEDEN.COM

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.com
www.business-sweden.com